

Haverkort, Hendrikse en Kooistra (2012).
Hoe maak je een succes van je nieuwe gezin? Stiefplan, tips en tools voor het samengestelde gezin.

Huizen: Uitgeverij Pica. ISBN 978 90 7767 181 8. € 19,95

Wat een goed idee om een boek te schrijven dat ouders van samengestelde gezinnen helpt te bedenken hoe ze samen gaan 'ouderen'. Het zou te optimistisch zijn om succes te garanderen met het boek (60% van de samengestelde gezinnen gaat namelijk weer uit elkaar), maar het is een mooie poging om de kenmerken en valkuilen van samengestelde gezinnen te belichten.

Het boek is geen theoretisch pleidooi voor het opstellen van een (stief)ouderschapsplan, maar opgezet als een praktisch werkboek. Dat ex-partners samen ouders blijven waarvoor al een 'ouderschapsplan' is gemaakt, is het uitgangspunt. Hoe je verstandig omgaat met verschillende belangen van gezinnen die samengevoegd worden, is het doel van wat de schrijvers het 'stiefplan' noemen. Idealiter vullen partners het plan in vóórdat ze gaan samenwonen, maar ook voor bestaande stiefgezinnen is het zinvol, omdat het aanzet tot nadenken over hoe je dat samen eigenlijk doet.

Het eerste deel van het boek bevat veel achtergrondinformatie en aandacht voor de bijzondere dynamiek van het samengestelde gezin. Veel kennis wordt gepresenteerd in tipvorm, gemakkelijk toegankelijk voor zoekende ouders. Het tweede deel begint met het opstellen van een basis-

plan, dat verderop uitgewerkt kan worden in een zeer uitgebreid persoonlijk plan. Je hoeft daarvoor niet per se in het boek te schrijven, want de uitgever stelt alle formulieren ook beschikbaar als te downloaden bestanden op de website. Het plan laat partners nadenken over opvoedstijlen, wie waarvoor verantwoordelijk is en waarom. Daarnaast regelt het ook praktische zaken rondom 'heen-en-weer schema's', contact met ex-partners, vakanties en feestdagen. Verder helpt het ruimte te creëren in het gezinsschema, zodat ouders regelmatig tijd vrijmaken om iets met het eigen kind te ondernemen.

Blijft over de weerbarstige praktijk van alledag. De schrijvers ontkennen deze niet: ze sluiten elk hoofdstuk af met een 'mislukt verhaal', wellicht om te laten zien dat het geen 'rozengeur en maneschijn' is. Maar hoewel er veel aandacht is voor complexe loyaliteitsconflicten, krijgen ouders weinig handvatten voor het reguleren van de *eigen* onaangename emoties. De filosoof, pedagoog en advocaat die het boek hebben geschreven hadden wat dat betreft veel gehad aan deel 2 van Alice van der Pas' *Handboek methodische ouderbegeleiding*. Misschien hadden ze de ouders dan ook iets kunnen bijbrengen over 'beschermende buffers' die onontbeerlijk zijn in zulke kwetsbare constellaties. Nu komen de ouders zélf er bekaaid af in het boek. Het goede nieuws is, dat er nu een boek is waarmee ouders, en eventuele betrokken professionals, concreet aan de slag kunnen, en dat is geen overbodige luxe.

Janneke van Bockel